

คู่มือการปฏิบัติ ของเจ้าหน้าที่

การสรรหาและแต่งตั้งบุคคล

ให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด

สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วุฒิสภา

คู่มือ

การสรรหาและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ
ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด

ฉบับปรับปรุง
กันยายน ๒๕๖๘

คำนำ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาในด้านนิติบัญญัติและด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินไว้หลายประการ พร้อมนี้ มาตรา ๑๒๘ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุม เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอน ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจดังกล่าวไว้ ดังนั้น ในการจัดทำคู่มือการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด จึงได้นำเนื้อหาสาระมาเป็นข้อมูลในการจัดทำคู่มือดังกล่าว

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้จัดทำเป็นคู่มือการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนดฉบับนี้ขึ้นด้วยวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา กรรมการฯ รวมถึงบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภาได้รับทราบถึงหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาประการหนึ่ง คือ การให้ความเห็นชอบหรือเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกวุฒิสภา กรรมการฯ ตลอดจนบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภาตามสมควรต่อไป

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักกำกับและตรวจสอบ

กันยายน ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ ๑	องค์กรที่วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือในการเลือก	๑
บทที่ ๒	กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ	๕
บทที่ ๓	กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่ง ในองค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนด	๓๗

ภาคผนวก

- แผนผังการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- แผนผังการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง
- การได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน
- การได้มาซึ่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- การได้มาซึ่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- แผนผังกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

บทที่ ๑

องค์กรที่วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือในการเลือก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๑ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญกำหนด เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีหมวดที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ กล่าวคือ ในหมวด ๑๑ เกี่ยวกับ ศาลรัฐธรรมนูญ^๒ และหมวด ๑๒ เกี่ยวกับองค์กรอิสระ^๓ โดยองค์กรอิสระ มี ๕ องค์กร อันประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งในส่วนของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีบทบัญญัติเรื่องผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินรวมอยู่ด้วย และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

- ศาลรัฐธรรมนูญ มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอีกจำนวน ๘ คน^๔ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา มีวาระดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^๕

^๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก หน้า ๑ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๔

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๗

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๐

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๗

- **องค์กรอิสระ จำนวน ๕ องค์กร คือ**

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๑ คน และกรรมการการเลือกตั้งอีกจำนวน ๖ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา^๖ มีวาระดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^๗

๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวน ๓ คน ประกอบด้วย ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๑ คน และผู้ตรวจการแผ่นดินอีกจำนวน ๒ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา^๘ มีวาระดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^๙

๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๑ คน และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอีกจำนวน ๘ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา^{๑๐} มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๑๑}

๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน และกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอีกจำนวน ๖ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง^{๑๒} มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว รวมทั้งตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๑๓}

^๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๒

^๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๓

^๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๘

^๙ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๙

^{๑๐} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๒

^{๑๑} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๓

^{๑๒} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๘

^{๑๓} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๙

๕. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๑ คน และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอีกจำนวน ๖ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๑๔}

นอกจากศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระแล้ว ยังมีองค์กรที่กฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือการเลือก โดยแบ่งออกเป็น

๑. องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบ จำนวน ๕ องค์กร ประกอบด้วย

๑.๑ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน^{๑๕}

๑.๒ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ^{๑๖}

๑.๓ ประธานศาลปกครองสูงสุด^{๑๗} และตุลาการศาลปกครองสูงสุด^{๑๘}

๑.๔ อัยการสูงสุด^{๑๙}

๑.๕ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ^{๒๐}

๒. องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ องค์กร คือ

- เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (เมื่อสภาผู้แทนราษฎร
ให้ความเห็นชอบแล้ว)^{๒๑}

^{๑๔} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๖

^{๑๕} พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒

^{๑๖} พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑/๑

^{๑๗} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕/๑

^{๑๘} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕ วรรคสาม

^{๑๙} พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

^{๒๐} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๘

^{๒๑} พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๓ วรรคสาม

๓. องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการเลือก
จำนวน ๒ องค์กร ประกอบด้วย

๓.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา^{๒๒}

๓.๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน^{๒๓}
(พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓)

^{๒๒} พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง

^{๒๓} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๐

ประกอบระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ
ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๖

บทที่ ๒

กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ

กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญโดยรวมแล้ว มีกระบวนการได้มาในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ จะมีที่มาจาก ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
๒. ขั้นตอนการพิจารณาของวุฒิสภา
๓. ขั้นตอนโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

โดยมีรายละเอียดในแต่ละองค์กร ดังต่อไปนี้

๑. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน^๑

การได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีที่มาจาก การสรรหาของคณะกรรมการสรรหา ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยคณะกรรมการสรรหาจะเสนอชื่อจำนวน ๔ คน ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะเสนอชื่อจำนวน ๓ คน และที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจะเสนอชื่อจำนวน ๒ คน

๑.๑ ขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

๑.๑.๑ ขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีจำนวน ๙ คน^๒ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

^๑ การได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๓

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้าน
ในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งองค์กรอิสระ^๓ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และไม่เคย
ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลหรือองค์กรอิสระ องค์กรละ ๑ คน เป็นกรรมการ^๔
โดยกรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้อง
สรรหาตุลาการใหม่ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตายน
ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ
สรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับองค์กร
อิสระในขณะเดียวกันมิได้^๕

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ
สรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ
สรรหา^๖

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหา
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา^๗

๒) การดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๔)

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้องค์กรอิสระ
ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้น แต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในยี่สิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง
ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของศาล และผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็น
กรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ
กรรมการองค์กรอิสระ

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง
ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคน
ให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนน

^๓ องค์กรอิสระ ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

^๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง

^๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ วรรคสาม

^๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ วรรคสี่

^๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ วรรคแปด

สูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคนในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของกรรมการองค์การอิสระ ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกนี้ได้^๘

กรณีกรรมการสรรหาไม่ครบองค์ประกอบ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามที่กฎหมายกำหนดแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่^๙

๓) หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา

หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่และอำนาจในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๔ คน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น โดยผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด โดยแบ่งเป็น

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวน ๑ คน^{๑๐}

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวน ๑ คน^{๑๑}

^๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ วรรคสาม

^๙ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ วรรคห้า

^{๑๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ (๓)

^{๑๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ (๔)

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้รับหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวน ๒ คน^{๑๒}

นอกจากนี้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย^{๑๓} ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา^{๑๔}

๔) การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ในการสรรหาตุลาการ คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว คณะกรรมการสรรหาอาจจะดำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ โดยต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์ในการสรรหาบุคคลที่เหมาะสม คณะกรรมการสรรหาจะสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของศาลหรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย^{๑๕}

ในการลงคะแนนเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการ คณะกรรมการสรรหาจะใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และกรรมการสรรหาแต่ละคนจะบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงหรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวน ให้มีการลงคะแนน

^{๑๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ (๕)

^{๑๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคสาม

^{๑๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคสี่

^{๑๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

อีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่^{๑๖}

ระยะเวลาดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือก

ในกรณีที่ตุลาการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกตุลาการใหม่ภายใน ๑๒๐ วันก่อนวันที่ตุลาการครบวาระ แต่ถ้าตุลาการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกตุลาการภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง^{๑๗}

๑.๑.๒ การคัดเลือกของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการคัดเลือกผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๓ คน^{๑๘} เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยผู้ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าว จะต้องเป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี และในกรณีไม่อาจเลือกผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาได้ตามที่กฎหมายกำหนด ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะเลือกบุคคลจากผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก็ได้^{๑๙}

การนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ให้นับถึงวันที่ได้รับการคัดเลือก แล้วแต่กรณี ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการสรรหาจะประกาศลดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองลงก็ได้ แต่จะลดลงเหลือน้อยกว่าสองปีมิได้^{๒๐}

ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการคัดเลือกผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒ คน^{๒๑} เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยผู้ได้รับการเสนอชื่อจะต้องเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

^{๑๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก

^{๑๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙

^{๑๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ (๑)

^{๑๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ วรรคสอง

^{๒๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ วรรคสาม

^{๒๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ (๒)

การนี้ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ให้นับถึงวันที่ได้รับการคัดเลือก แล้วแต่กรณี ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการสรรหาจะประกาศลดระยะเวลาตามวาระหนึ่งหรือวาระสองลงก็ได้ แต่จะลดลงเหลือน้อยกว่าสองปีมิได้^{๒๒}

๑.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๒.๑ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นตุลาการทั้งจากคณะกรรมการสรรหา จากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้ว ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ โดยที่ผ่านมา ก่อนที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ^{๒๓} โดยมีรายละเอียดในแต่ละองค์กร ดังต่อไปนี้

โดยประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งขั้นตอนวิธีการดำเนินการนั้น จะเป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภากำหนด แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาในการให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

๑.๒.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน โดยจะเป็นการพิจารณาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา

^{๒๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘ วาระสาม

^{๒๓} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับ^{๒๔} ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา^{๒๕}

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

เมื่อวุฒิสภาลงมติให้ความเห็นชอบตุลาการโดยได้รับความยินยอมของผู้นั้นแล้ว หากผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด หรือประกอบวิชาชีพอิสระ บุคคลนั้นจะต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งเป็นตุลาการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่^{๒๖}

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งรายชื่อผู้นั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี พร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งใหม่ไม่ได้^{๒๗}

การเลือกประธานศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับ

^{๒๔} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า

^{๒๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคแปด

^{๒๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓

^{๒๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคเก้า

ตุลาการซึ่งยังไม่พ้นจากตำแหน่ง (ถ้ามี) เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ และแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหาหรือคัดเลือก แต่เมื่อรวมกับตุลาการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) มีจำนวนถึงเจ็ดคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานศาลรัฐธรรมนูญได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ศาลดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าศาลประกอบด้วยตุลาการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาหรือคัดเลือกต่อไปโดยเร็ว^{๒๘}

๑.๓ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

หลังจากที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วเสร็จ ประธานวุฒิสภาจะนำรายชื่อของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งดังกล่าว^{๒๙}

วาระการดำรงตำแหน่ง

ตุลาการมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๓๐}

องค์ประกอบกรปฏิบัติหน้าที่

ตุลาการพ้นจากตำแหน่ง และยังไม่มีการแต่งตั้งตุลาการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ตุลาการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีตุลาการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคนจะนั่งพิจารณาหรือทำคำวินิจฉัยมิได้ ในกรณีเช่นนั้นหากมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของประเทศ ให้ศาลร้องขอต่อประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ เพื่อให้มีตุลาการครบเจ็ดคน^{๓๑}

^{๒๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคสี่

^{๒๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคสี่เอ็ด

^{๓๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง

^{๓๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐

๒. คณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๗ คน^{๓๒}

การได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยคณะกรรมการสรรหาจะเสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๕ คน และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะเสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒ คน

๒.๑ ชั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

๒.๑.๑ ชั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง มีจำนวน ๙ คน^{๓๓} ประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้าน

ในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้

คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละ ๑ คน เป็นกรรมการ โดยกรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้วจะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้ โดยวิธีการให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๔) จะมีวิธีการเช่นเดียวกับการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตาม (๔)

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา^{๓๔}

^{๓๒} การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๓๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง

^{๓๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสอง

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา^{๓๕}

๒) การดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๔)

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาล
รัฐธรรมนูญและองค์การอิสระที่มีใช้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่ง
องค์การนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการ
วุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต มีความเข้าใจ
ในภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และไม่มีพฤติการณ์ยอมตนอยู่ใต้อาณัติของ
พรรคการเมืองใด ๆ และผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนน
เสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการ
องค์การอิสระ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง
ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกิน
สองคน ให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิผู้ได้
คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้า
รับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด
สองลำดับแรกเพียงสองคนในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียง
เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการ
องค์การอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับ
การคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้^{๓๖}

กรณีกรรมการสรรหาไม่ครบองค์ประกอบ

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒)
หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลา
การคัดเลือกตามที่กฎหมายกำหนดแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหา
เท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการ
สรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่^{๓๗}

^{๓๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคเจ็ด

^{๓๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสาม

^{๓๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสี่

๓) หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการ
สรรหา

หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่และอำนาจในการสรรหา ผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๕ คน เสนอต่อประธาน วุฒิสภา โดยผู้ได้รับการสรรหาดังกล่าว จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขา วิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม และมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(ข) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด ของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(ค) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการ เป็นที่ประจักษ์

(ง) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมาย รับรองการประกอบวิชาชีพ โดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลา ไม่น้อยกว่ายี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพ จากองค์กรวิชาชีพนั้น

(จ) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ทางด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจ ในระดับไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัด มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(ฉ) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (ก) (ข) (ค) หรือ (จ) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

(ช) เป็นผู้ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคม มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

นอกจากนี้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐^{๓๘}

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา^{๓๙}

ระยะเวลาดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือก

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกกรรมการใหม่ภายใน ๑๒๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกกรรมการภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง^{๔๐}

๓) การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ในการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญ ในการปฏิบัติหน้าที่ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และไม่มีพฤติกรรมยอมตนอยู่ภายใต้อำนาจอิทธิพลของพรรคการเมืองใด ๆ รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว คณะกรรมการสรรหาอาจดำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไป โดยต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์แห่งการสรรหานี้ คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย^{๔๑}

^{๓๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ (๔)

^{๓๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสาม และวรรคสี่

^{๔๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๖ วรรคหก

^{๔๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

ในการลงคะแนนเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็น กรรมการการเลือกตั้งของคณะกรรมการสรรหาจะใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และ กรรมการสรรหาแต่ละคนจะบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหา จะต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการ สรรหาจะเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อ^{๔๒} และถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียง หรือมี แต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึง สองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่ การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่^{๔๓}

๒.๑.๒ การคัดเลือกของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการ คัดเลือกผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒ คน เสนอต่อ ประธานวุฒิสภา โดยผู้ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าว จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย และเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือ ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี^{๔๔} และผู้ซึ่งจะได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของผู้พิพากษาในศาลฎีกา^{๔๕} ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียง หรือมี แต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องคัดเลือก ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึง กึ่งหนึ่ง ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนน ครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องคัดเลือก ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่^{๔๖}

๒.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการ ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ

^{๔๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสาม และวรรคสี่

^{๔๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคหก

^{๔๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ (๒)

^{๔๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคห้า

^{๔๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคหก

๒.๒.๑ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งทั้งจากคณะกรรมการสรรหา และจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแล้ว ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ โดยก่อนที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการไต่ถามขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ^{๔๗} ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

โดยประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งขั้นตอนวิธีการดำเนินการนั้น จะเป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภากำหนด แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาในการให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

๒.๒.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน โดยจะเป็นการพิจารณาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกจากคณะกรรมการสรรหา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยวิธีลงคะแนนลับ^{๔๘} ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา^{๔๙}

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

เมื่อวุฒิสภาลงมติให้ความเห็นชอบกรรมการโดยได้รับความยินยอมของผู้นั้นแล้ว หากผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด หรือประกอบวิชาชีพอิสระ บุคคลนั้นจะต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธาน

^{๔๗} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๔๘} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า

^{๔๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคเจ็ด

วุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่^{๕๐}

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือก รายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้^{๕๑}

การเลือกประธานกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการการเลือกตั้งซึ่งยังไม่พ้นจากตำแหน่ง (ถ้ามี) เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหาหรือคัดเลือก แต่เมื่อรวมกับกรรมการการเลือกตั้งซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาหรือคัดเลือกต่อไปโดยเร็ว^{๕๒}

๒.๓ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

หลังจากที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วเสร็จ ประธานวุฒิสภานำรายชื่อของประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งดังกล่าว^{๕๓}

^{๕๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓

^{๕๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคแปด

^{๕๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคเก้า

^{๕๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคสิบเอ็ด

วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๕๔}

องค์ประกอบกาปฏิบัติหน้าที่

กรรมการพ้นจากตำแหน่ง และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้^{๕๕}

๓. ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน^{๕๖}

การได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๓.๑ ขั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๓.๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวน ๙ คน^{๕๗} ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
- (๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้ผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระองค์กรละ ๑ คน เป็นกรรมการ โดยกรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกัน

^{๕๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง

^{๕๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๖ วรรคห้า

^{๕๖} การได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง

มิได้ โดยวิธีการให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๔) จะมีวิธีการเช่นเดียวกับการดำเนินการ
ให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหากรรมการเลือกตั้งตาม (๔)

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา
และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรร
หา^{๕๘}

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา^{๕๙}

๓.๑.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่และอำนาจในการสรรหา
ผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน^{๖๐} เสนอต่อประธาน
วุฒิสภา โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการ
การบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือ
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศ
กำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวน ๒ คน

(๒) ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะ
มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี จำนวน ๑ คน

ลักษณะการมีประสบการณ์ และกิจการอันเป็นสาธารณะ
ตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ในการกำหนดดังกล่าว
ให้คำนึงถึงการที่จะได้บุคคลที่มีประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

นอกจากนี้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการ
แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสอง

^{๕๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคเจ็ด

^{๖๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา^{๖๑}

ระยะเวลาดำเนินการสรรหา

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ภายใน ๑๒๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง^{๖๒}

๓.๑.๓ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ในการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน^{๖๓} คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง

๓.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

การดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภานี้เป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง

การเลือกประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) มีจำนวนถึงสองคนก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

^{๖๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ วรรคสอง และวรรคสาม

^{๖๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๘ วรรคหก

^{๖๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒

พลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าผู้ตรวจการแผ่นดินประกอบด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว^{๖๔}

๓.๓ ชั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

การดำเนินการในชั้นการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๖๕}

วาระการดำรงตำแหน่ง

ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๖๖}

องค์ประกอบกรปฏิบัติหน้าที่

ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีกรแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามียผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่เพียงคนเดียว จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนและหากไม่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง^{๖๗}

๔. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๙ คน^{๖๘}

การได้มาซึ่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีที่มาจากกรสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๔.๑ ชั้นกรสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๔.๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีจำนวน ๙ คน^{๖๙} ประกอบด้วย

^{๖๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓ วรรคสาม

^{๖๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓ วรรคสี่

^{๖๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง

^{๖๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๘ วรรคห้า

^{๖๘} การได้มาซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
 (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
 (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
 (๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ^{๗๐} โดยวิธีการที่ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๔) จะมีวิธีการเช่นเดียวกับการดำเนินการของกรรมการสรรหากรรมการเลือกตั้งตาม (๔)

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา^{๗๑}

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา^{๗๒}

๔.๑.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา

หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่และอำนาจในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๙ คน^{๗๓} เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

^{๗๐} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๖

^{๗๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคสอง

^{๗๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ วรรคแปด

^{๗๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมาแล้วไม่น้อยกว่า ห้าปี

(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการ เป็นที่ประจักษ์

(๕) เป็นหรือเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรอง การประกอบวิชาชีพโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ยี่สิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อและได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กร วิชาชีพนั้น

(๖) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทาง ด้านการบริหาร การเงิน การคลัง การบัญชี หรือการบริหารกิจการวิสาหกิจในระดับ ไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมหาชนจำกัดมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

การนับระยะเวลาให้นับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อหรือ วันสมัครเข้ารับการสรรหาแล้วแต่กรณี

นอกจากนี้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ และ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและ ให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้อง ได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา^{๗๔}

ระยะเวลาดำเนินการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการ สรรหากรรมการใหม่ภายใน ๑๒๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการ

^{๗๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓ วรรคสอง และวรรคสาม

พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง^{๗๕}

๔.๑.๓ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ในการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ^{๗๖} คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง

๔.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

การดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภานี้เป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง

การเลือกประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) มีจำนวนถึงเจ็ดคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว^{๗๗}

๔.๓ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

การดำเนินการในขั้นการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๗๘}

^{๗๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ วรรคหก

^{๗๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓

^{๗๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม

^{๗๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ วรรคสี่

วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๗๙}

องค์ประกอบการปฏิบัติหน้าที่

กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มี การแต่งตั้ง กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เว้นแต่จะมี กรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน^{๘๐}

๕. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน^{๘๑}

การได้มาซึ่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีที่มาจาก การสรรหาของ คณะกรรมการสรรหา

๕.๑ ขั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๕.๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีจำนวน ๙ คน^{๘๒} ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
- (๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ และ มาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละ ๑ คน เป็นกรรมการ โดยวิธีการ ให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๔) จะมีวิธีการเช่นเดียวกับการดำเนินการให้ได้มาซึ่ง กรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งตาม (๔)

^{๗๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง

^{๘๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ วรรคห้า

^{๘๑} การได้มาซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา^{๘๓} ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา^{๘๔}

๕.๑.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่และอำนาจในการสรรหา ผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน^{๘๕} เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

นอกจากนี้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหา ต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา^{๘๖}

ระยะเวลาดำเนินการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายใน ๑๒๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง^{๘๗}

^{๘๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕ วรรคสอง

^{๘๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕ วรรคแปด

^{๘๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒

^{๘๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖ วรรคสอง และวรรคสาม

^{๘๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๒ วรรคหก

๕.๑.๓ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ในการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน^{๘๘} คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

การดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภานี้เป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง

การเลือกประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว^{๘๙}

๕.๓ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

การดำเนินการในขั้นการโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๙๐}

วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๙๑}

^{๘๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖

^{๘๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ วรรคสาม

^{๙๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ วรรคสี่

^{๙๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง

องค์ประกอบกรปฏิบัติหน้าที่

กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้ง กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้า มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้^{๔๒}

๖. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน^{๔๓}

กระบวนการได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีที่มาจากการสรรหา ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จะต้องมีความซื่อสัตย์ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน^{๔๔}

๖.๑ ขั้นการสรรหาของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๖.๑.๑ **หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน**

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจ ในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ได้รับการ สรรหาดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการ ตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และ ด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญและความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทาง จริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เกิดผลสำเร็จ^{๔๕}

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและ ให้กรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสาม ของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับ คะแนนเสียงถึงสองในสามให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

^{๔๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๒ วรรคห้า

^{๔๓} การได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๐

^{๔๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓

- (๑) ในกรณีมีผู้สมัครคนเดียว ให้ดำเนินการสรรหาใหม่
- (๒) ในกรณีมีผู้สมัครสองคนให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้คะแนนเสียงถึงสองในสาม ให้ดำเนินการสรรหาใหม่
- (๓) ในกรณีมีผู้สมัครเกินสองคนขึ้นไป ให้นำผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้คะแนนเสียงถึงสองในสาม ให้ดำเนินการสรรหาใหม่
- ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดเกินสองคน ให้ประธานกรรมการจับสลาก ผู้ที่ได้รับคะแนนเท่ากันเพื่อให้เหลือสองคน แล้วจึงลงคะแนน^{๙๖}

๖.๑.๒ การดำเนินการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการสรรหาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกาศรับสมัครบุคคลเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า สามสิบวัน ซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย และให้มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่จะเข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้เข้ารับการสรรหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาในการสรรหาด้วย สำหรับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสมัคร และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาทุกขั้นตอน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด^{๙๗}

๖.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

การดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภานี้ เป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๙๘}

๖.๓ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

การดำเนินการในขั้นการโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมแต่งตั้ง โดยพระมหากษัตริย์จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๙๙}

^{๙๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๔

^{๙๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๒

^{๙๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

^{๙๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคสาม

วาระการดำรงตำแหน่ง

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๖ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๑๐๐}

๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๗ คน^{๑๐๑}

การได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีที่มาจากการสรรหาของ คณะกรรมการสรรหา

๗.๑ ขั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๗.๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีจำนวน ๑๑ คน^{๑๐๒} ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ
- (๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรละ ๑ คน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๓ คน เป็นกรรมการ
- (๕) ผู้แทนสภาทนายความ ๑ คน ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน เป็นกรรมการ
- (๖) อาจารย์ประจำหรือผู้เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสอนหรือทำงานวิจัยหรือทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม ๑ คน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา^{๑๐๓}

^{๑๐๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗

^{๑๐๑} การได้มาซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๐๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง

^{๑๐๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสอง

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา^{๑๐๔}

**๗.๑.๒ การดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหา ตาม (๔) (๕)
และ (๖)**

กรรมการสรรหาในส่วนขององค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน
ตาม (๔) และสภาวิชาชีพตาม (๕) ต้องเป็นองค์กรหรือสภาวิชาชีพที่ได้จัดแจ้งไว้กับ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
การจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จภายใน
สี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ^{๑๐๕}

สำหรับวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) ให้เป็นไป
ตามที่กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงร่วมกัน ในกรณีที่พ้น
กำหนดระยะเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้ง
เป็นกรรมการสรรหาแล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือ (๕)
หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใดและมีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๔) อย่างน้อย
หนึ่งคน ให้กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ดำเนินการตกลงและเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖)
ได้ต่อไป โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลา
ดังกล่าว^{๑๐๖}

กรรมการสรรหาตาม (๔) (๕) และ (๖) อยู่ในวาระการ
ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ และให้กรรมการสรรหา
ดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะ
ต้องห้าม ทั้งนี้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาแล้ว จะเป็นกรรมการสรรหา
ในคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้
และในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาว่างลง ให้ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการสรรหา
แทนโดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้กรรมการสรรหาใหม่ ถ้ายังมีกรรมการสรรหาตั้งแต่
ห้าคนขึ้นไป ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่^{๑๐๗}

^{๑๐๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสี่

^{๑๐๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสาม

^{๑๐๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคสี่

^{๑๐๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒

กรณีกรรมการสรรหาไม่ครบองค์ประกอบ

ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาการเลือกกรรมการสรรหาตาม (๖) แล้ว ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) (๕) หรือ (๖) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใดและมีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๔) อย่างน้อยหนึ่งคน ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่^{๑๐๘}

๗.๑.๓ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่และอำนาจในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๗ คน^{๑๐๙} เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยผู้ซึ่งได้รับการสรรหาจะต้องเป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละ ๑ คน แต่จะเกินด้านละ ๒ คนมิได้

(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน
ต่อเนื่องกัน

(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษา

(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่ยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านปรัชญา วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่ยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

การนับระยะเวลาให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหา

^{๑๐๘} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ วรรคห้า

^{๑๐๙} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘

นอกจากนี้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

มติในการสรรหา

ในการสรรหาดังกล่าว ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา^{๑๑๐}

ระยะเวลาดำเนินการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายใน ๑๕๐ วันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง^{๑๑๑}

๗.๑.๔ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ในการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๑๑๒}

๗.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

การดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภานี้ เป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๑๑๓}

การเลือกประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ (ถ้ามี) มีจำนวนถึงห้าคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

^{๑๑๐} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓ วรรคสาม และวรรคสี่

^{๑๑๑} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐ วรรคหก

^{๑๑๒} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓

^{๑๑๓} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

แต่งตั้งแล้วให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว^{๑๑๔}

๗.๓ ชั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

การดำเนินการในชั้นการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง^{๑๑๕}

วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๑๑๖}

องค์ประกอบการปฏิบัติหน้าที่

กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มี การแต่งตั้ง กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้^{๑๑๗}

^{๑๑๔} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔ วรรคสาม

^{๑๑๕} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔ วรรคสี่

^{๑๑๖} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง

^{๑๑๗} พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐ วรรคห้า

บทที่ ๓
กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนด

กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือในการเลือก นั้น ส่วนใหญ่มีกระบวนการได้มาที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้พิจารณาดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรที่จะมาดำรงตำแหน่ง แล้วเสนอต่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ หรือเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้ความเห็นชอบตามลำดับ แต่มีองค์กรบางองค์กรกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง แล้วเสนอต่อวุฒิสภาให้พิจารณาและมีมติเลือก ทั้งนี้ ในขั้นตอนของการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือการเลือกของวุฒิสภา นั้น ที่ผ่านมาก่อนที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือเลือก นั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อซึ่งขั้นตอนวิธีการดำเนินการนั้น จะเป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภากำหนด โดยมีรายละเอียดในแต่ละองค์กร ดังต่อไปนี้

๑. องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบ จำนวน ๔ องค์กร คือ

๑.๑ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
จำนวน ๑ คน^{๑๐}

๑.๑.๑ ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอวุฒิสภาให้ความเห็นชอบต่อไป ให้เลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งคณะรัฐมนตรี

^{๑๐} การได้มาซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

นำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ตามผลการคัดเลือกตามมาตรา ๒๕ (๖) โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๑๑}

๑.๑.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จากสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๑๒}

๒) ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๑๓}

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผล

^{๑๑} พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒

^{๑๒} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๑๓} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

การลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จะพิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ แล้วเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอวุฒิสภาให้ความเห็นชอบต่อไป จนกว่าวุฒิสภา จะให้ความเห็นชอบ

๑.๒ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ จำนวน ๑ คน^{๑๔}

๑.๒.๑ ขั้นการดำเนินการคัดเลือกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยหารือร่วมกับคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอ วุฒิสภาให้ความเห็นชอบต่อไป^{๑๕}

๑.๒.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จากสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้ง คณะกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณา ให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา โดยคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นผู้คัดเลือกบุคคลเพื่อดำรง

^{๑๔} การได้มาซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรการของ ฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหาร ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

^{๑๕} พระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๑/๑

ตำแหน่งเลขาธิการ แล้วนำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง ตามผลการคัดเลือกของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๑๖}

๒) ขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๑๗}

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแล้ว ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จะพิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ โดยหารือร่วมกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้วเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอวุฒิสภาให้ความเห็นชอบต่อไป จนกว่าวุฒิสภาจะให้ความเห็นชอบ

๑.๓ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด^{๑๘}

๑.๓.๑ ขั้นตอนการคัดเลือกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) อาจดำเนินการได้โดยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ก.ศป. พิจารณาเลื่อนตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด จากนั้น ก.ศป. จะเสนอรายชื่อดังกล่าวต่อ

^{๑๖} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๑๗} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

^{๑๘} การได้มาซึ่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐

นายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ

(๒) ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่ง ตุลาการศาลปกครองในขณะนั้นโดยมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ ที่จะแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด จากนั้น ก.ศป. จะเสนอรายชื่อดังกล่าวต่อ นายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ^{๑๙}

๑.๓.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุดจากสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ประธานวุฒิสภา จะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อ วุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๒๐}

๒) ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๒๑}

^{๑๙} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕

^{๒๐} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๒๑} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุดแล้ว ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดต่อไป

๑.๔ ประธานศาลปกครองสูงสุด^{๒๒}

๑.๔.๑ ขั้นการดำเนินการคัดเลือกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุดแล้วเสนอรายชื่อดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อนี้เสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ^{๒๓}

๑.๔.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรม

ทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดจากสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสิทธิขั้นคนละหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับ

^{๒๒} การได้มาซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๒๓} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕/๑

การเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๒๔}

๒) ชั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการธิการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๒๕}

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดแล้ว ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดต่อไป

๑.๕ อัยการสูงสุด จำนวน ๑ คน^{๒๖}

๑.๕.๑ ชั้นการดำเนินการคัดเลือกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

๑) การเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอัยการ (ก.อ.) ให้ประธาน ก.อ. เป็นผู้เสนอรายชื่ออัยการสูงสุด

๒) เมื่อคณะกรรมการอัยการ (ก.อ.) มีมติเสนอรายชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดต่อวุฒิสภา ให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป^{๒๗}

^{๒๔} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๒๕} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

^{๒๖} การได้มาซึ่งอัยการสูงสุด เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๒๗} ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

๑.๕.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่ง อัยการสูงสุดจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว ประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภา เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณา ให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๒๘}

๒) ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๒๙}

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

กรณีวุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดแล้ว ประธานวุฒิสภาจะมีหนังสือแจ้งผลการลงมติไปยังสำนักงานองคมนตรีเพื่อขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป และประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งพร้อมมีหนังสือแจ้งเรื่องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินงานตามกระบวนการต่อไป

^{๒๘} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๒๙} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

๑.๖ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จำนวน ๗ คน^{๓๐} ประกอบด้วย

(๑) ด้านกิจการกระจายเสียง ด้านกิจการโทรทัศน์ และด้านกิจการโทรคมนาคม ด้านละหนึ่งคน

(๒) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(๓) ด้านอื่น ๆ ที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. จำนวนสองคน^{๓๑}

กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ นั้น มีกระบวนการได้มาในลักษณะเดียวกับการได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด กล่าวคือ แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา ขั้นตอนพิจารณาของวุฒิสภา และขั้นตอนโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

๑.๖.๑ ขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย

(๑) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลรัฐธรรมนูญคัดเลือก จำนวน ๑ คน

(๒) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก จำนวน ๑ คน

(๓) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก จำนวน ๑ คน

^{๓๐} การได้มาซึ่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔

^{๓๑} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๖

(๔) กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคัดเลือก
จำนวน ๑ คน

(๕) กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินคัดเลือก จำนวน ๑ คน

(๖) ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งที่ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดิน
คัดเลือก จำนวน ๑ คน

(๗) ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นหน่วยธุรการใน
การดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ^{๓๒}

๒) การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบ
กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม กำหนด^{๓๓}

๑.๖.๒ ชั้นการเลือกของวุฒิสภา และชั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยพระมหากษัตริย์

การเลือกของวุฒิสภา และการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่น
ความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ
โทรคมนาคม และข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา กำหนด^{๓๔}

^{๓๒} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔

^{๓๓} ระเบียบคณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

^{๓๔} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๖

๒. องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นชอบร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ องค์กร คือ

- เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๑ คน^{๓๕}

๒.๑. ขั้นการดำเนินการคัดเลือกโดยหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเสนอชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ แล้วเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้ความเห็นชอบตามลำดับ ในกรณีที่รัฐสภาประกอบด้วยสภาเดียวให้ได้รับความเห็นชอบของสภานั้น^{๓๖}

๒.๑. ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจากสำนักนายกรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๓๗}

๒) ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๓๘}

^{๓๕} การได้มาซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๖} พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๓ วรรคสาม

^{๓๗} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๓๘} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้ง ตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ

กรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกา ประธานวุฒิสภาจะแจ้งผลการลงมติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ ดำเนินงานตามกระบวนการต่อไป

๓. องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการเลือก จำนวน ๒ องค์กร คือ

๓.๑ คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา จำนวน ๑๗ คน^{๓๙}

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา เรียกโดยย่อว่า “ก.ร.” ประกอบด้วย ประธานรัฐสภาเป็นประธานกรรมการ รองประธานรัฐสภา เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการวุฒิสภา ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคนซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเลือกจำนวนสี่คน วุฒิสภาเลือกจำนวนสี่คน และผู้แทนข้าราชการรัฐสภาสามัญจำนวนสี่คนซึ่งข้าราชการรัฐสภาสามัญในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเลือกกันเองจำนวนสองคน และข้าราชการรัฐสภาสามัญในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเลือกกันเองจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

๓.๑.๑ ขั้นการดำเนินการคัดเลือกกรรมการข้าราชการรัฐสภาผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงเพราะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๑๕^{๔๐} หรือเพราะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ ให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณีเลือกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔^{๔๑} ขึ้นแทนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างหรือวันเปิดสมัยประชุมรัฐสภา แล้วแต่กรณี

^{๓๙} พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๓

^{๔๐} พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕

^{๔๑} พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๔

๓.๑.๒ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา

ขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการข้าราชการรัฐสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา^{๔๒}

๒) ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ โดยวิธีการลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก^{๔๓}

๓.๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๕ คน^{๔๔}

การได้มาซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๕ ตำแหน่ง ด้านละ ๑ คน ได้แก่ (๑) ด้านกิจการกระจายเสียง (๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ (๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม (๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และ (๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมจำนวน ๕ คน^{๔๕} มีที่มาจากการดำเนินการคัดเลือกโดยวุฒิสภาโดยมีขั้นตอนหลัก แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการดำเนินการคัดเลือกบุคคล

^{๔๒} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

^{๔๓} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

^{๔๔} การได้มาซึ่งกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕

^{๔๕} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๐

ผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อ ขึ้นการพิจารณาคัดเลือกของวุฒิสภา และขั้นตอนการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและแจ้งให้สำนักงาน กสทช. ทราบ^{๔๖}

๓.๒.๑ ขั้นการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อ

ในการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อ เพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาคัดเลือกเป็นกรรมการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการคัดเลือกฯ จะประกาศการเปิดรับสมัครบุคคล เพื่อเข้ารับการดำเนินการคัดเลือกฯ ซึ่งบุคคลผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือก เป็นกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการรับสมัครแล้ว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะเสนอบัญชีรายชื่อของผู้สมัครทั้ง ๕ ด้าน ต่อประธานวุฒิสภา

๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติฯ

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับบัญชีรายชื่อจากเลขาธิการวุฒิสภา แล้ว จะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะห้ามของผู้สมัคร โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อ ประกอบด้วย สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมาจากการเสนอชื่อของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนประจำสภาทุกระดับ คณะละ ๑ คน และสมาชิกวุฒิสภาซึ่งมาจากการเสนอชื่อของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนวุฒิสภาจำนวน ๓ คน^{๔๗}

๒) การดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ

เมื่อคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อ ดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเสร็จแล้ว^{๔๘} จะเสนอรายงานพร้อมด้วยบัญชีรายชื่อต่อประธานวุฒิสภาเพื่อจัดให้มีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเพื่อนำเสนอให้สมาชิกวุฒิสภาพิจารณาคัดเลือกเป็นกรรมการ โดยสมาชิกวุฒิสภาจะลงคะแนนคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อเพื่อให้ได้

^{๔๖} ระเบียบพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕

^{๔๗} ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐

^{๔๘} ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐

จำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการในแต่ละด้าน^{๔๙} โดยวิธีการลงคะแนนลับ ซึ่งผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการตามที่กฎหมายกำหนด เป็นบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาคัดเลือกเป็นกรรมการ^{๕๐}

๓.๒.๒ ขั้นการพิจารณาคัดเลือกของวุฒิสภา

เมื่อดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาคัดเลือกเป็นกรรมการแล้ว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะเสนอบัญชีรายชื่อดังกล่าวโดยเรียงรายชื่อตามลำดับอักษร เพื่อให้วุฒิสภามีมติคัดเลือกบุคคลผู้สมควรเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาได้รับบัญชีรายชื่อ ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวจะนับเฉพาะจำนวนวันในสมัยประชุมของรัฐสภา

โดยขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณามีมติคัดเลือก

๑) ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

โดยประธานวุฒิสภาจะเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นแล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาในการมีมติคัดเลือกของวุฒิสภา^{๕๑}

๒) ขั้นการพิจารณามีมติคัดเลือก

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน โดยจะเป็นการพิจารณาเพื่อมีมติคัดเลือกโดยวิธีลงคะแนนลับ โดยผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ และถ้ามีกรณีที่ผู้ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันให้นำรายชื่อเฉพาะผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากัน

^{๔๙} ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓

^{๕๐} ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๔

^{๕๑} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕

มาให้วุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือกใหม่ต่อเนื่องไปจนกว่าจะมีผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด^{๕๒}

ในกรณีที่ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการ ยังดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ ผู้นั้นจะเข้ารับหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการได้ต่อเมื่อได้ลาออกหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ลาออกหรือไม่เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด จะถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับการคัดเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการใหม่ โดยพิจารณาคัดเลือกจากผู้สมัครในบัญชีรายชื่อที่มีอยู่เดิม^{๕๓}

๓.๒.๓ ขั้นตอนการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและแจ้งให้สำนักงาน

กสทช. ทราบ

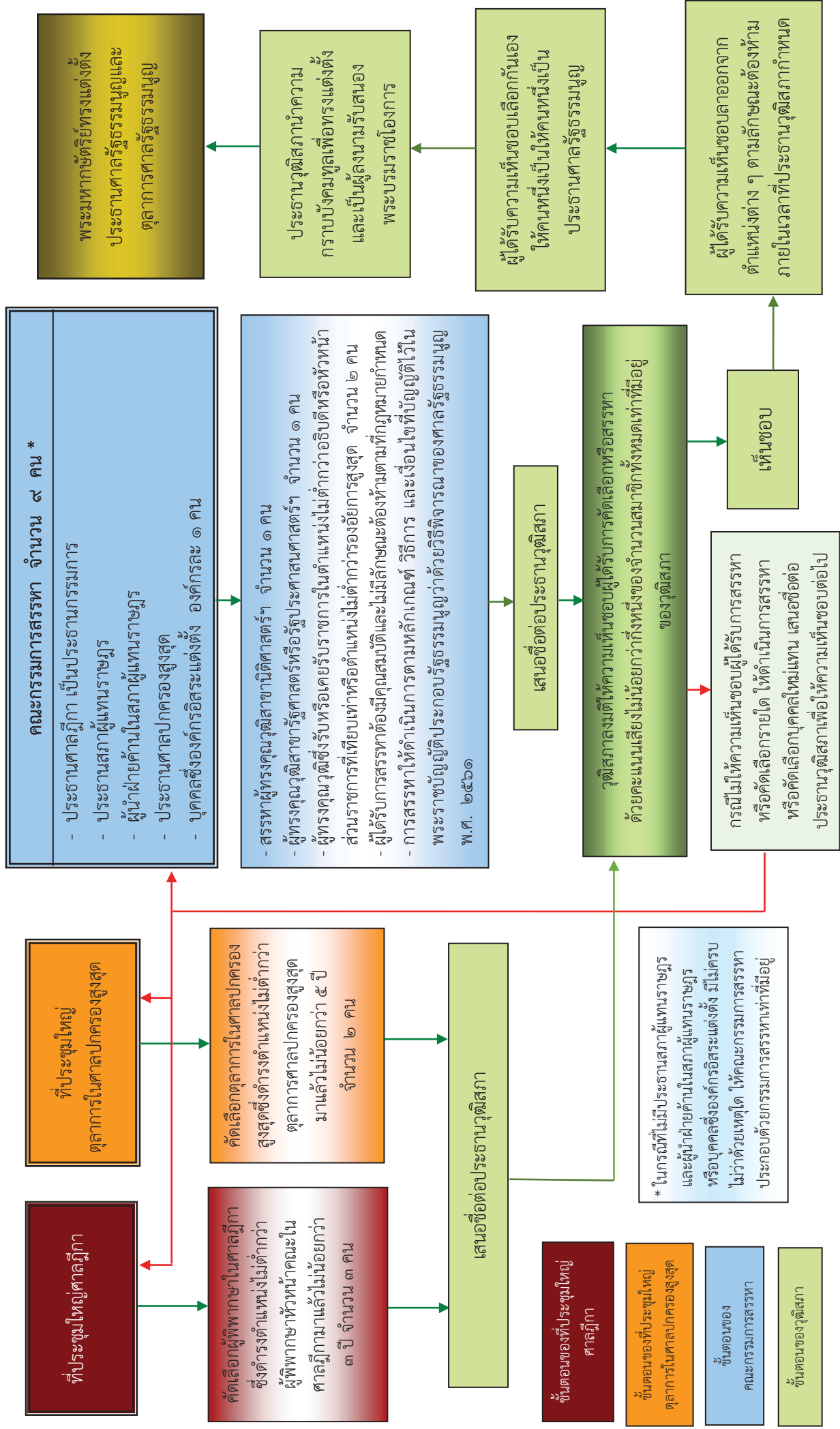
เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้ง ๕ ด้าน ได้มีหนังสือแสดงการรับรองว่าไม่ดำรงตำแหน่ง หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการแล้ว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะจัดทำประกาศสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เรื่อง คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และส่งประกาศให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา จากนั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะมีหนังสือพร้อมประกาศแจ้งไปยังสำนักงาน กสทช. ทราบต่อไป

^{๕๒} ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๑

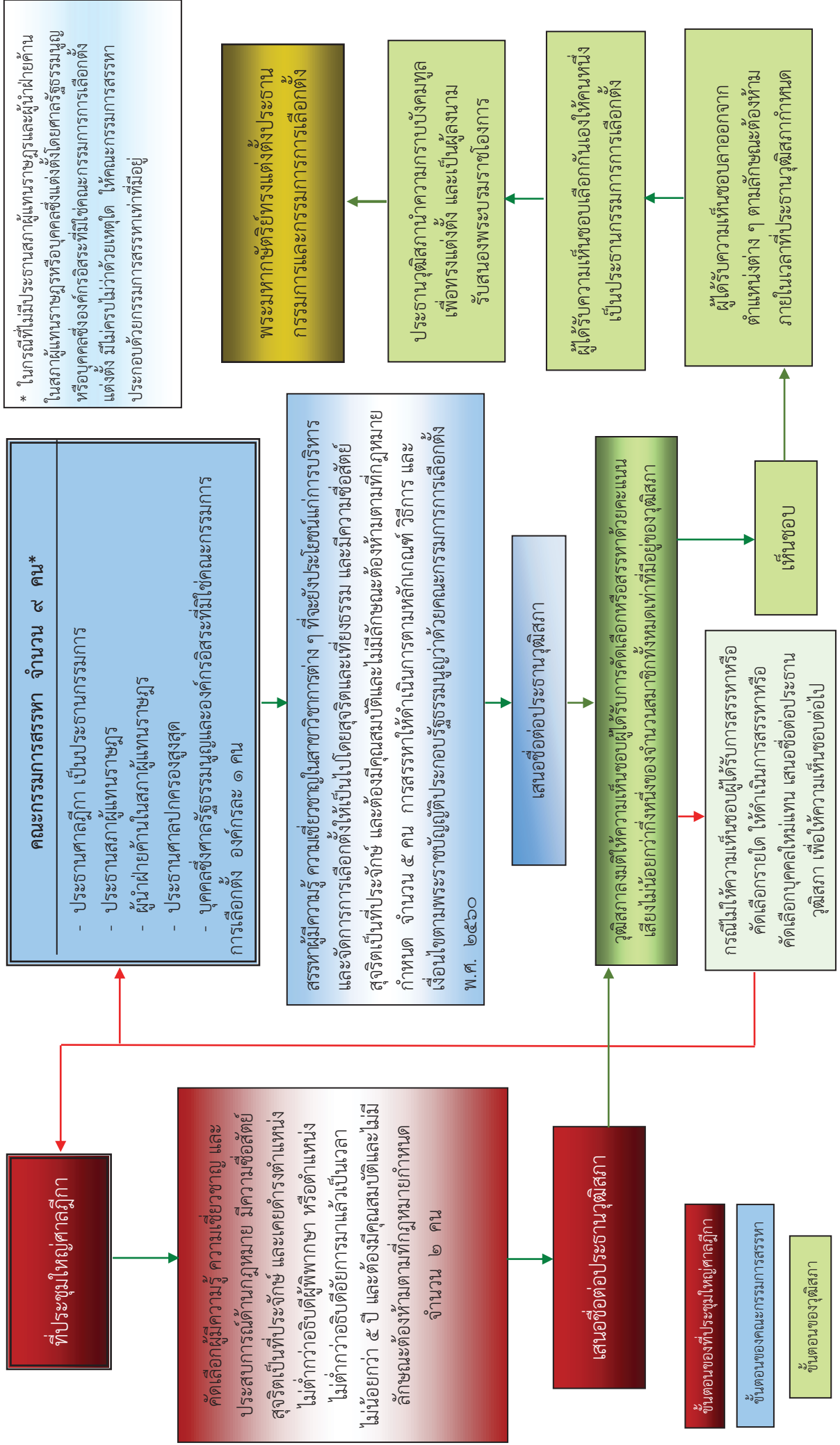
^{๕๓} พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗๐ ประกอบระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๘

ภาคผนวก

**การได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน
วาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี (ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว)**

การได้มาซึ่งกรรมการเลือกตั้ง จำนวน ๗ คน วาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี (ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว)

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คัดเลือกผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์ด้านกฎหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และเคยดำรงตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และต้องมีความประพฤติดีและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๒ คน

เสนอชื่อต่อประธานวุฒิสภา

- ขั้นตอนของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา
- ขั้นตอนของคณะกรรมการสรรหา
- ขั้นตอนของวุฒิสภา

คณะกรรมการสรรหา จำนวน ๙ คน*

- ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- ประธานสภาผู้แทนราษฎร
- ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- ประธานศาลปกครองสูงสุด
- บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ การเลือกตั้ง องค์กรละ ๑ คน

สรรหาผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่ยังประโยชน์แก่การบริหาร และจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีคุณสมบัติ สัจจริตเป็นที่ประจักษ์ และต้องมีความประพฤติดีและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมาย กำหนด จำนวน ๕ คน การสรรหาให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

เสนอชื่อต่อประธานวุฒิสภา

วุฒิสภาลงมติให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาด้วยคะแนน เสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

กรณีให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือ คัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือ คัดเลือกบุคคลใหม่แทน เสนอชื่อต่อประธาน วุฒิสภา เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เห็นชอบ

ผู้ได้รับความเห็นชอบลาออกจาก ตำแหน่งต่าง ๆ ตามลักษณะต้องห้าม ภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด

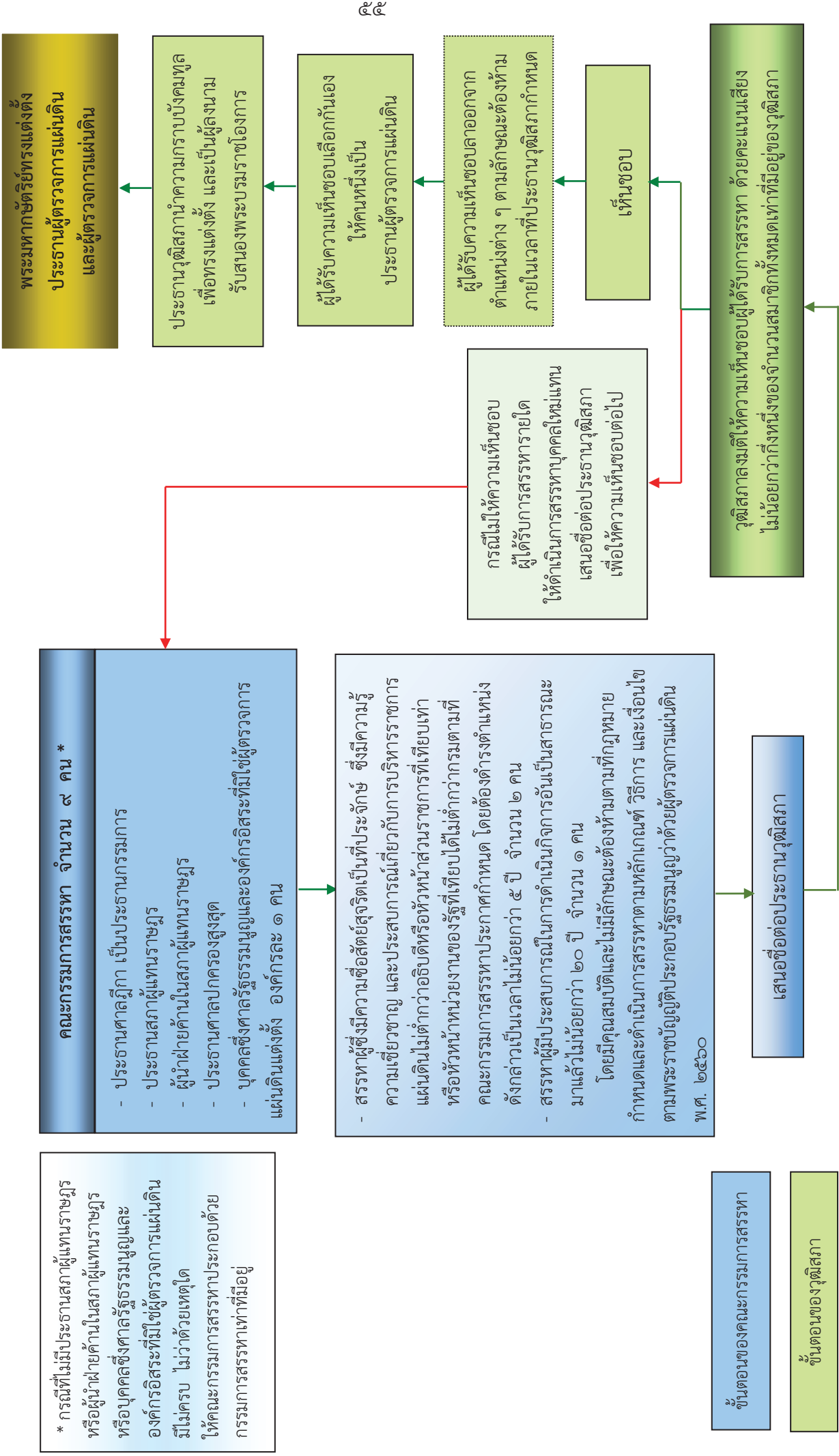
ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกตั้ง เป็นประธานกรรมการเลือกตั้ง

ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงแต่งตั้ง และเป็นผู้ลงนาม รับสนองพระบรมราชโองการ

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งประธาน กรรมการและกรรมการเลือกตั้ง

* ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎรหรือบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยศาลรัฐธรรมนูญ หรือบุคคลซึ่งองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการเลือกตั้ง แต่งตั้ง มีมติครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยการสรรหาเท่าที่มีอยู่

การได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน
วาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี (ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว)

การได้มาซึ่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๙ คน
 วาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี (ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว)

* กรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร หรือบุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้กรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีมติครบไม่น้อยกว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย กรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

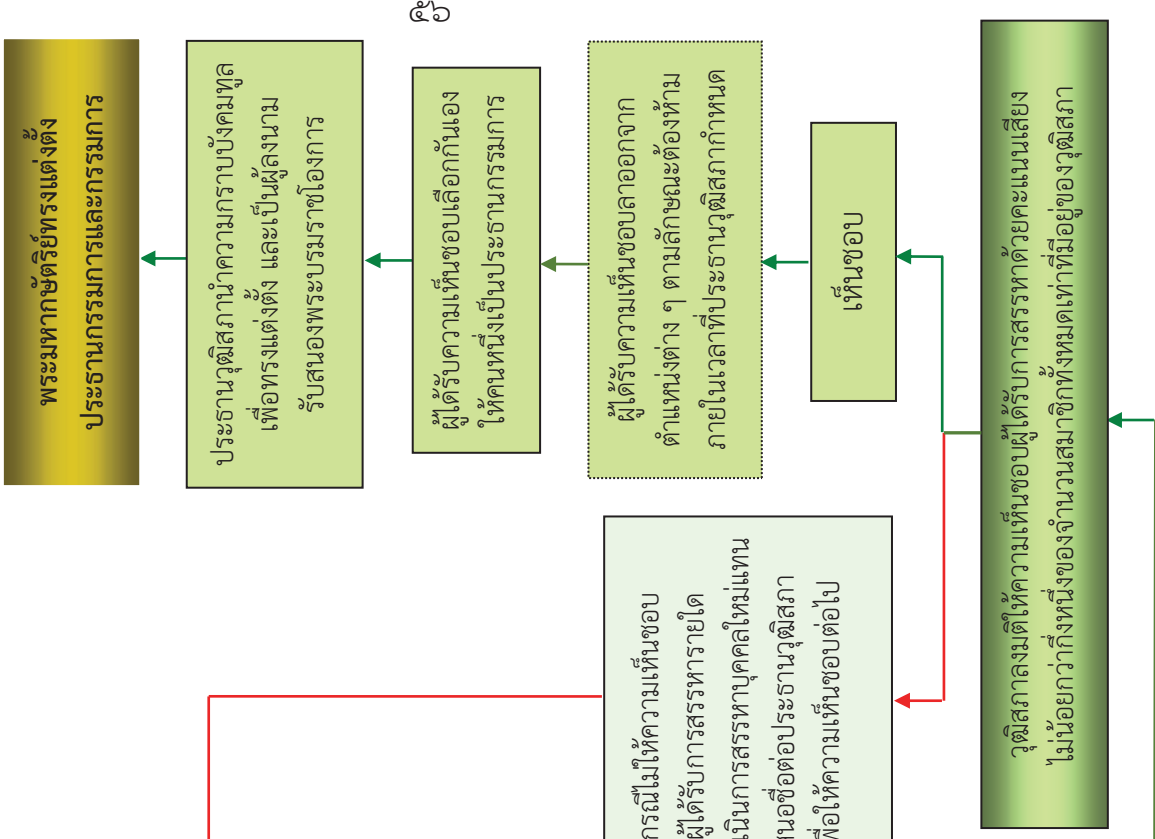
คณะกรรมการสรรหา จำนวน ๙ คน *

- ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- ประธานสภาผู้แทนราษฎร
- ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- ประธานศาลปกครองสูงสุด
- บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ องค์กรละ ๑ คน

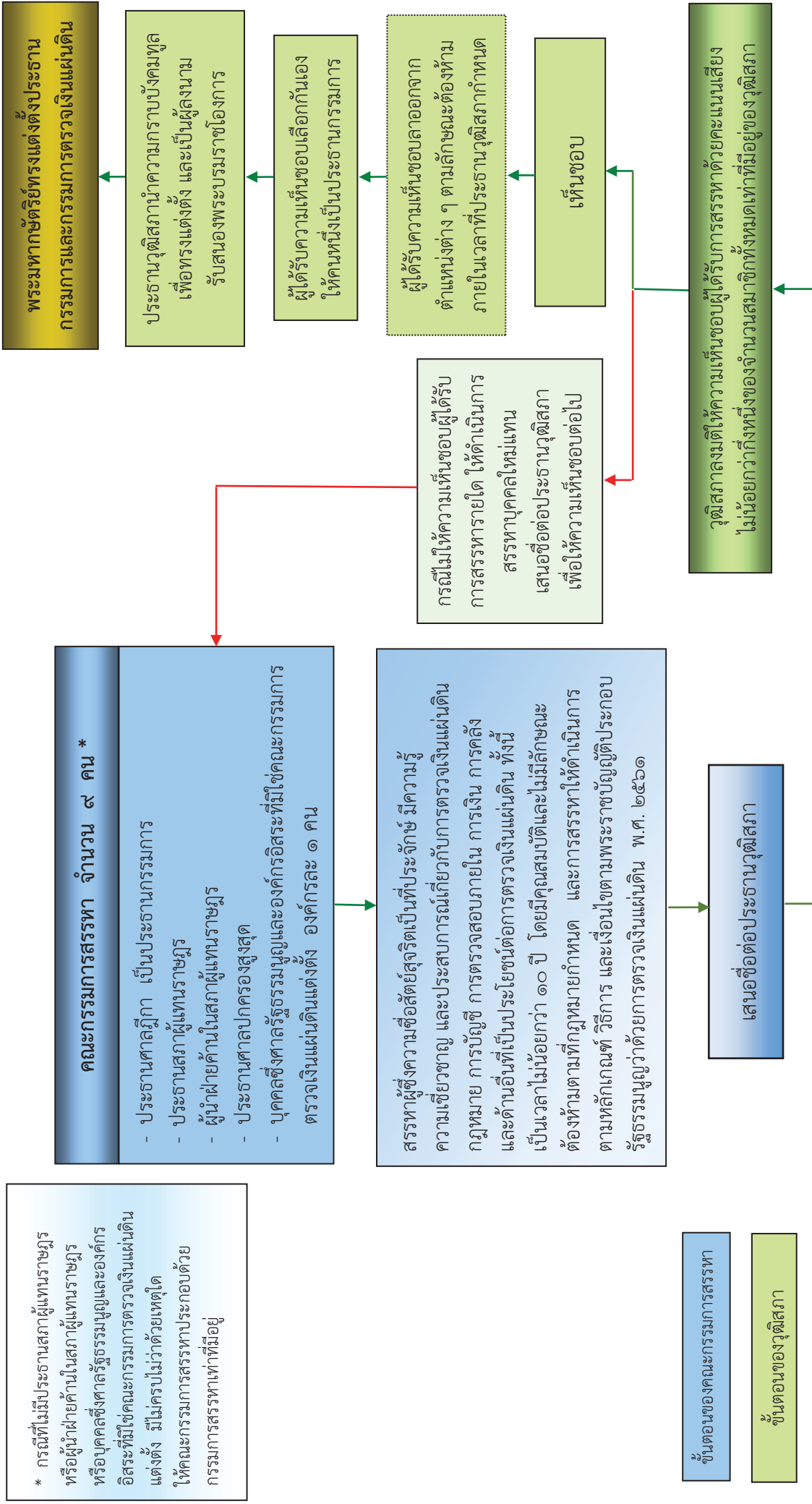
- สรรหาผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการอื่นใด อันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต และต้องมีความซื่อสัตย์และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมาย กำหนด
- การสรรหาให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ขั้นตอนของคณะกรรมการสรรหา

ขั้นตอนของวุฒิสภา

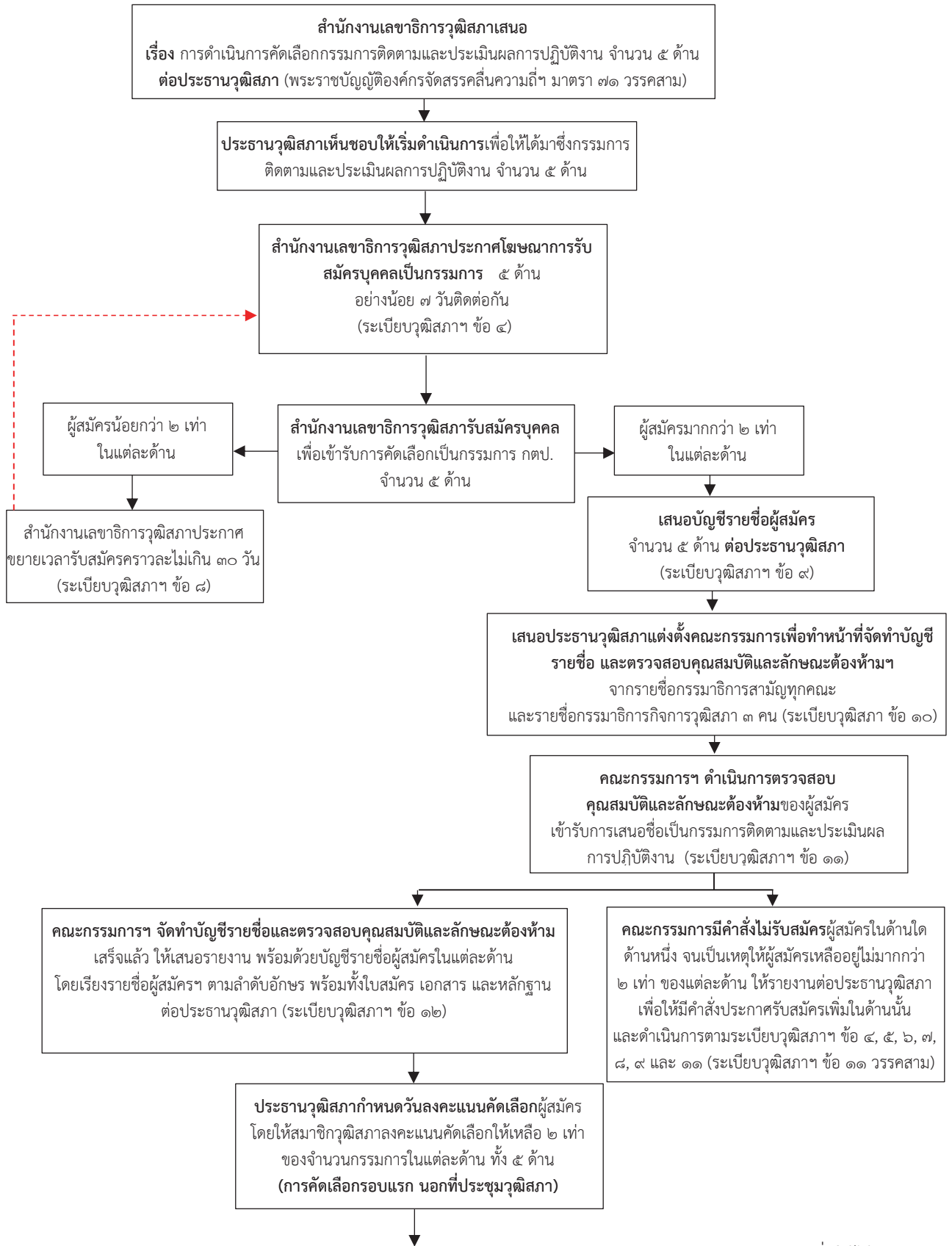
การได้มาซึ่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน
วาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี (ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว)

แผนผังกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่ง

“กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน”

ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ
วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อ
เป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับ
การประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕

แผนผังกระบวนการเพื่อให้ได้มาฯ (ต่อ)

เลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือไปยังสมาชิกวุฒิสภา เพื่อแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ สำหรับลงคะแนนคัดเลือกรอบแรกให้ทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนวันลงคะแนนคัดเลือก (ระเบียบวุฒิสภา ข้อ ๑๓)

ประธานวุฒิสภาจัดให้สมาชิกวุฒิสภาลงคะแนนคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการฯ จากบัญชีรายชื่อผู้สมัครฯ เพื่อให้ได้ ๒ เท่า ของจำนวนกรรมการในแต่ละด้าน รวม ๕ ด้าน (การคัดเลือกรอบแรก นอกที่ประชุมวุฒิสภา) (ระเบียบวุฒิสภา ข้อ ๑๓)

เลขาธิการวุฒิสภาเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการแยกเป็นแต่ละด้านเรียงตามลำดับอักษรฯ (ด้านละ ๒ คน) รวม ๑๐ คน ต่อประธานวุฒิสภา (ระเบียบวุฒิสภาฯ ข้อ ๑๖)

วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมฯ (ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๐๕)

คณะกรรมการสามัญฯ ดำเนินการ ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมฯ

คณะกรรมการสามัญฯ เสนอรายงานการพิจารณา ต่อประธานวุฒิสภา (ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๑๐)

วุฒิสภาลงมติคัดเลือกบุคคลผู้สมควรเป็นกรรมการฯ ให้เหลือ จำนวน ๕ คน (ด้านละ ๑ คน) โดยวิธีลงคะแนนลับและใช้เสียงข้างมาก (ระเบียบวุฒิสภา ข้อ ๑๖)

ผู้ได้รับคัดเลือกสลาออกจากการเป็นบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก (ระเบียบวุฒิสภา ข้อ ๑๘)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้แนบรายชื่อ กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือไปยัง สำนักงาน กสทช. เพื่อแจ้งผลการคัดเลือกกรรมการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๕ ด้าน เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

วุฒิสภาต้องมีมติคัดเลือกบุคคลผู้สมควรเป็นกรรมการฯ จากบัญชีรายชื่อในแต่ละด้าน ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประธานวุฒิสภาได้รับบัญชีรายชื่อจากเลขาธิการวุฒิสภา (ระเบียบวุฒิสภา ข้อ ๑๖)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา